

Załącznik do
UCHWAŁY NR XV/181/2011
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE
z dnia 27 października 2011 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2011 - 2015**

KOSZALIN 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
1. Zjawisko przemocy w rodzinie.....	5
1.1. Rodzaje przemocy w rodzinie.....	6
1.2. Prawo polskie wobec problemu przemocy w rodzinie.....	6
2. Rozmiary zjawiska przemocy w rodzinie w świetle danych dla miasta Koszalin.....	9
2.1. Komenda Miejska Policji w Koszalinie.....	9
2.2. Sąd Rejonowy w Koszalinie X Wydział Karny.....	9
2.3. Sąd Rejonowy w Koszalinie II Wydział Karny.....	10
2.4. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koszalinie.....	10
2.5. Centrum Kryzysowe dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi „Nadzieja” w Koszalinie.....	10
2.6. Dom Samotnej Matki „Dar Życia” w Koszalinie.....	10
2.7. Prokuratura Rejonowa w Koszalinie.....	10
2.8. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszalinie.....	10
3. Założenia Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.....	11
4. Cele i wskaźniki programu.....	12
4.1. Cel strategiczny.....	12
4.2. Cel szczegółowy: Określenie zjawiska przemocy w Koszalinie oraz poziomu świadomości społecznej na temat tego zjawiska.....	12
4.2.1. Działania.....	12
4.2.2. Wskaźniki osiągnięcia celu.....	12
4.3. Cel szczegółowy: Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie wśród mieszkańców Koszalina.....	12
4.3.1. Działania.....	12
4.3.2. Wskaźniki osiągnięcia celu.....	13
4.4. Cel szczegółowy: Zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy w rodzinie.....	13
4.4.1. Działania.....	13
4.4.2. Wskaźniki osiągnięcia celu.....	13
4.5. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.....	14
4.5.1. Działania.....	14

4.5.2.	Wskaźniki osiągnięcia celu.....	14
4.6.	Cel szczegółowy: Zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy domowej oraz podejmowania skutecznych interwencji przez przedstawicieli różnych instytucji.....	14
4.6.1.	Działania.....	14
4.6.2.	Wskaźniki osiągnięcia celu.....	15
5.	Zakładane efekty realizacji Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.....	15
6.	Podmioty realizujące Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.....	16
	MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.....	20
	SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	20
	FINANSOWANIE PROGRAMU.....	20

WSTĘP

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszania jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 - 2015. Program zawiera: podstawy prawne działania, założenia, cel strategiczny, cele szczegółowe, działania, wskaźniki osiągnięcia celu. Wymienia podmioty realizujące Program, instytucje i organizacje współpracujące. Program przedstawia charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, dostępne dane na temat przemocy w rodzinie w Koszalinie w 2010 roku.

Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011 – 2015 wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem Nr 61/251/11 Prezydenta Miasta Koszalina z dnia 24 maja 2011 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego. Program stanowi integralną część „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Koszalina na lata 2009-2015” i wpisany jest w cel strategiczny nr 5 „Rozwój zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom”. Program stanowi także integralną część „Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną Miasta Koszalin na lata 2009-2015” i wpisany jest w cel strategiczny nr 4 „Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży”.

Cele, działania i zadania programu będą podlegać monitoringowi, ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Koszalina, w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Jeszcze do niedawna uważano, że przemoc domowa występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach patologicznych, a agresję pomiędzy członkami rodziny uważano za jedną z wielu normalnych form zachowania w codziennym życiu. Historycznie rzecz ujmując, przemoc stosowana przez dorosłą osobę wobec bliskich (w tym dzieci), postrzegana była jako akceptowany sposób sprawowania nad nimi władzy i kontroli.

W Polsce dostrzeżono zjawisko przemocy w rodzinie i zaczęto je traktować jako problem społeczny w latach 90-tych przy okazji modernizacji leczenia odwykowego, obecnie jest zjawiskiem wyraźnie dostrzegalnym w polskim społeczeństwie. Niejednokrotnie prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą są zarówno dorośli, dzieci, osoby starsze jak i osoby niepełnosprawne.

Prawna definicja przemocy w rodzinie została określona w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.). Pod pojęciem przemocy w rodzinie należy, zgodnie z ww. ustawą, rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny tj.: małżonka, wstępnego, zstępnego, rodzeństwa, powinowatego w tej samej linii lub stopniu, osoby pozostającej w stosunku przysposobienia oraz jej małżonka, a także osoby pozostającej we wspólnym pożyciu oraz innej osoby wspólnie zamieszkującej lub gospodarującej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Pojęcie przemocy zawiera cztery podstawowe kryteria, na podstawie których, najczęściej, rozpoznaje się przemoc w rodzinie – są to:

- a) *intencjonalność* – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane najczęściej na zdobycie kontroli nad drugim człowiekiem, czy też wymuszanie bezwzględnego posłuszeństwa,
- b) *dysproporcja sił* – brak równowagi sił w rodzinie – jedna osoba jest zdecydowanie silniejsza od pozostałych osób i mając tego świadomość wykorzystuje swoją przewagę,

- c) *naruszanie godności i praw* – osoba stosująca przemoc narusza godność innych osób, poprzez np. deprecjonowanie, poniżanie, wyśmiewanie, ośmieszanie,
- d) *powodowanie cierpienia i szkód* – osoby dotknięte przemocą doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

1.1. RODZAJE PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy pomocy różnych instrumentów:

- **przemoc fizyczna** – są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy siniaki w wyniku wcześniejszego doznania bezpośredniego uszkodzenia ciała,
- **przemoc psychiczna** – to umyślne działania wykorzystujące nie siłę fizyczną, lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych,
- **przemoc seksualna** – polega na wymuszaniu niechcianych przez osobę doznającą przemocy zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,
- **przemoc ekonomiczna** – to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** – zaniedbanie może występować w formie fizycznej, emocjonalnej lub psychicznej, ekonomicznej jak również gdy podstawowe potrzeby zarówno dziecka jak i osoby dorosłej (w tym przypadku osoby starsze i niepełnosprawne) nie są zaspokajane przez osoby za to odpowiedzialne, jest to naruszenie obowiązku opieki ze strony bliskich osób.

1.2. PRAWO POLSKIE WOBEC PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc domowa jest przestępstwem. Podstawowym przepisem prawa karnego związanym z zagadnieniem przemocy w rodzinie, jest **art. 207** Kodeksu Karnego – przestępstwo znęcania. Przewiduje on karę za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, małoletnią, nieporadną, zależną. Znęcanie jest kategorią zbiorczą – może obejmować szereg zachowań, które rozpatrywano osobno, będą stanowić inne przestępstwa np. uszkodzenie ciała, groźby karalne. Aby przyjąć, że doszło do znęcania w rozumieniu prawa karnego, konieczny jest jakiś czas jego trwania, ale wyjątkowo, gdy przemoc ma charakter szczególnie dotkliwy lub intensywny, można ją zakwalifikować

jako znęcanie, nawet jeżeli trwa bardzo krótko, np. jeden dzień. Jeśli zachowanie będące przemocą nie zostanie uznane za znęcanie się, np. z uwagi na brak długotrwałości, może być ścigane osobno, jako inne przestępstwo. Nie ma przestępstwa znęcania gdy dwie osoby znęcają się wzajemnie nad sobą.

Obok znęcania w rodzinie dochodzi także do innych ściganych prawem przestępstw takich jak np.:

- uszkodzenie ciała (art. 156 k.k. lub art. 157 §1 i 2 k.k.),
- pozostawianie osoby, co do której istnieje obowiązek sprawowania opieki, w sytuacjach bezpośrednio zagrażających jej życiu lub zdrowiu (art. 160 §2 k.k.),
- groźenie popełnieniem przestępstwa na szkodę innej osoby lub osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona (art. 190 k.k.),
- zmuszanie do określonych zachowań (art. 191 §1 k.k.),
- zgwałcenie (art. 197 k.k.),
- nakłanianie i zmuszanie do czynów nierządnych przy wykorzystaniu stosunku zależności (art. 199 k.k.),
- doprowadzenie małoletniego poniżej lat 15 do obcowania płciowego lub do poddania czy wykonania innej czynności seksualnej lub utrwalanie treści pornograficznych z udziałem małoletniego (art. 200 k.k.),
- rozpijanie małoletniego w drodze dostarczania napoju alkoholowego, ułatwiania lub nakłaniania do spożycia takiego napoju (art. 208 k.k.),
- uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.),
- porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej pod względem psychicznym lub fizycznym (art. 210 k.k.),
- uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego lub osoby nieporadnej pod względem psychicznym lub fizycznym wbrew woli osoby powołanej do opieki czy nadzoru (art. 211 k.k.),
- zniewaga (art. 216 §1 k.k.),
- naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.),
- kradzież na szkodę osoby najbliższej (art. 278 §4 k.k.) lub kradzież z włamaniem (art. 279 k.k.),
- przywłaszczenie (art. 284 k.k.) lub niszczenie mienia (art. 288 k.k.).

Sytuację osób doznających przemocy w rodzinie regulują również przepisy prawa cywilnego zawarte w Kodeksie Rodzinnym i Opiekuńczym, dotyczące m.in.:

- warunków zniesienia przez sąd wspólności majątkowej (art. 52),
- warunków orzekania separacji i rozvodu (art. 56, art.61-art.656),
- orzekania o winie strony w rozkładzie pożycia małżeńskiego (art. 57),
- rozstrzygania władzy rodzicielskiej, obowiązku ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka w przypadku rozvodu (art. 58 §1),
- sposobu korzystania ze wspólnego mieszkania w przypadku rozvodu (art. 58 §2),
- warunków dokonywania podziału wspólnego majątku (art. 58 §3),
- warunków sądowego ustalenia ojcostwa (art. 84),
- obowiązku rodziców do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka (art. 133).

Od 2005 roku funkcjonuje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Ustawa zobowiązuje osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie, do niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub Prokuratora, jak również osoby będące świadkami przemocy w rodzinie, powinny zawiadomić Policję, Prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (art. 12).

Ustawa umożliwia również stosowanie, w toku postępowania, wobec osób podejrzanych, specyficznych środków ograniczających możliwość ich kontaktu z pokrzywdzonymi. Warto podkreślić, że w celu zmniejszenia tzw. wtórnej wiktymizacji, procedura karna przewiduje określone mechanizmy w zakresie przesłuchania pokrzywdzonych i świadków (zwłaszcza nieletnich), zmierzające do jak najmniejszej ilości przesłuchań i prowadzenia ich w odpowiednich warunkach.

2. ROZMIARY ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W ŚWIETLE DANYCH DLA MIASTA KOSZALINA

2.1. KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KOSZALINIE.

Interwencje domowe dotyczące przemocy w rodzinie na terenie działania Komisariatów Policji w Koszalinie w okresie od 01.01.2010 r. do 31.12.2010 r.

Lp.	Wyszczególnienie	
1	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	610
2	Liczba wszczętych procedur „Niebieskich Kart” w wyniku przeprowadzonych interwencji domowych	80
3	Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej, w tym:	103
	kobiet	87
	mężczyzn	3
	dzieci do lat 13	7
	dzieci od 13 do 18 lat	6
4	Liczba sprawców przemocy domowej, w tym:	76
	kobiety	3
	mężczyźni	73
	nieletni	0
5	Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu, w tym:	37
	kobiety	0
	mężczyźni	37
	nieletni	0

2.2. SĄD REJONOWY W KOSZALINIE X WYDZIAŁ KARNY:

W 2010 roku nie zapadło żadne orzeczenie, w którym Sąd zastosował ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	
Osoby skazane za popełnienie czynu z artykułu 207 § 1 Kodeksu Karnego	32
Postępowanie karne umorzone (dot. artykułu 207 § 1 KK)	2
Postępowanie karne umorzone z uwagi na cofnięcie wniosku o ściganie	2

2.3. SĄD REJONOWY W KOSZALINIE II WYDZIAŁ KARNY:

W 2010 roku nie zapadło żadne orzeczenie, w którym Sąd zastosował ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Wyszczególnienie	Liczba osób
Osoby skazane za popełnienie czynu z artykułu 207 § 1 Kodeksu Karnego	9

2.4. MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KOSZALINIE:

W okresie od 1.01.2010 r. do 31.12.2010 r. do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 100 wniosków o podjęcie czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym.

2.5 CENTRUM KRYZYSOWE DLA KOBIET I KOBIET Z DZIEĆMI „NADZIEJA” W KOSZALINIE:

Wyszczególnienie	Liczba osób
Osoby pokrzywdzone, które skorzystały z pobytu w Centrum Kryzysowym w Koszalinie w 2010 r., w tym:	53
kobiety	22
dzieci	31

2.6. DOM SAMOTNEJ MATKI „DAR ŻYCIA” W KOSZALINIE:

W 2010 roku ze wsparcia Domu Samotnej Matki „Dar Życia” z powodu przemocy w rodzinie skorzystało 11 kobiet i 12 dzieci.

2.7. PROKURATURA REJONOWA W KOSZALINIE:

W 2010 roku wszczęto 37 dochodzeń i śledztw dotyczących przemocy w rodzinie, umorzono 23 postępowania dotyczące przemocy w rodzinie.

2.8. MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W KOSZALINIE:

LICZBA INTERWENCJI W PRZYPADKACH PRZEMOCY W RODZINIE W 2010 R.

Liczba interwencji w przypadkach przemocy w rodzinie	Liczba interwencji	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
	203	141	388

**LICZBA WYPEŁNIONYCH „NIEBIESKICH KART” PRZEZ PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH
W 2010 R.**

Wyszczególnienie	
Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart”, w tym:	25
Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych instytucjom działającym na rzecz osób pokrzywdzonych	17

FORMY DZIAŁAŃ KIEROWANYCH DO SPRAWCÓW PRZEMOCY W 2010 R.

Wyszczególnienie	Liczba sprawców przemocy
Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie prowadzony w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszalinie	5

**3. ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

1. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Koszalina wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.
3. Promowanie trzeźwego stylu życia.
4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.
5. Tworzenie systemu współpracy wszystkich instytucji i organizacji funkcjonujących w mieście w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy rodzinie przez systematyczne szkolenia.
7. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
8. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
9. Działania monitorujące i wspierające w rodzinach uwikłanych w przemoc.

4. CELE I WSKAŹNIKI PROGRAMU

4.1. CEL STRATEGICZNY:

Głównym celem Programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie z uwzględnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.

4.2. CEL SZCZEGÓŁOWY: OKREŚLENIE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W KOSZALINIE ORAZ POZIOMU ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NA TEMAT TEGO ZJAWISKA.

4.2.1. DZIAŁANIA:

1. Prowadzenie badań dotyczących skali zjawiska przemocy w rodzinie w Koszalinie oraz różnych jej aspektów.
2. Prowadzenie badań dotyczących świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie.
3. Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawicielami oświaty, Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, kuratorami sądowymi.

4.2.2. WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba spraw zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Liczba zawiązanych grup roboczych.

4.3. CEL SZCZEGÓŁOWY: SYSTEMATYCZNE POGŁĘBIANIE WIEDZY NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW KOSZALINA.

4.3.1. DZIAŁANIA:

1. Prowadzenie i udział w społecznych kampaniach edukacyjnych i informacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Prowadzenie zajęć warsztatowych dla rodziców mających na celu podniesienie ich kompetencji wychowawczych.
3. Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców i dzieci w różnym wieku.
4. Prowadzenie grup wsparcia dla rodziców z grup ryzyka m.in. dla młodych, samotnych matek, rodziców niepełnosprawnych, przewlekle chorych, osób z zaburzeniami psychicznymi.

5. Prowadzenie warsztatów na temat asertywności, poczucia własnej wartości, rozwiązywania konfliktów bez przemocy.
6. Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących zjawiska przemocy.
7. Rozpowszechnianie w lokalnym środowisku informacji o lokalnych programach profilaktycznych.

4.3.2. WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba zorganizowanych społecznych kampanii edukacyjnych i informacyjnych.
2. Liczba prowadzonych grup wsparcia, warsztatów.
3. Liczba rozpowszechnionych materiałów o charakterze informacyjno-edukacyjnym.
4. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

4.4. CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE POMOCY I OCHRONY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE.

4.4.1. DZIAŁANIA:

1. Prowadzenie Punktów Informacyjno- Konsultacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.
2. Udzielanie informacji dotyczącej bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą.
3. Udzielanie informacji na temat praw osób będących ofiarami przemocy.
4. Rozpowszechnianie telefonów zaufania: Niebieska Linia, Pomarańczowa Linia.
5. Podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”.
6. Prowadzenie działań interwencyjnych w związku ze zgłoszeniem przemocy w rodzinie.
7. Praca socjalna prowadzona przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w rodzinie uwikłanej w przemoc.

4.4.2 WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Ilość zgłoszeń do Punktów Informacyjno - Konsultacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.
2. Ilość osób korzystających ze schronienia w: Centrum Kryzysowym Dla Kobiet i Kobiet z Dziećmi, Domu Samotnej Matki, Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Wspierania Rodziny „DOM POD ŚWIERKIEM” w Białogardzie (osoby z Koszalina).
3. Ilość podjętych działań interwencyjnych w oparciu o procedurę “Niebieskiej Karty”.

4.5. CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I KOREKCYJNYCH WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE.

4.5.1. DZIAŁANIA:

1. Wnioskowanie o izolowanie sprawców od ofiar.
2. Udzielanie informacji oraz kierowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
3. Kierowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o obowiązku podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. Interwencje Policji, monitoring rodziny po założeniu „Niebieskiej Karty” przez pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, dzielnicowego.
5. Prowadzenie dochodzeń przez Policję pod nadzorem prokuratury.
6. Prowadzenie spraw karnych przez sąd.
7. Nadzór kuratorów sądowych.
8. Praca socjalna prowadzona przez pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.
9. Udzielanie konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych.

4.5.2 WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba osób biorących udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
2. Liczba sprawców przemocy w rodzinie na podstawie „Niebieskich Kart”, wyroków sądowych.
3. Liczba wniosków o objęciu leczeniem odwykowym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

4.6. CEL SZCZEGÓŁOWY: ZWIĘKSZENIE PROFESJONALIZMU SŁUŻB SPOŁECZNYCH W UDZIELANIU POMOCY OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ PODEJMOWANIA SKUTECZNYCH INTERWENCJI PRZEZ PRZEDSTAWICIELI RÓŻNYCH INSTYTUCJI.

4.6.1. DZIAŁANIA:

1. Umożliwianie przedstawicielom instytucji zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie podnoszenia kwalifikacji poprzez organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Współpraca członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez wymianę informacji, rozwijanie i umacnianie współpracy różnych instytucji w zakresie rozpoznawania przemocy oraz podejmowanie działań mających na celu jej zatrzymanie.

4.6.2 WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

1. Liczba szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Liczba osób biorących udział w szkoleniu.

5. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Koszalina wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.
3. Promowanie trzeźwego stylu życia.
4. Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.
5. Ścisła współpraca wszystkich instytucji i organizacji funkcjonujących w Mieście w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
6. Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy rodzinie przez systematyczne szkolenia.
7. Zwiększenie liczby i rodzajów pomocy adresowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie.
8. Wzrost wiedzy i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie, również w stosunku do osób z zaburzeniami psychicznymi.
9. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
10. Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie.
11. Działania monitorujące prowadzone przez instytucje w zakresie uprawnień i kompetencji.

**6. PODMIOTY REALIZUJĄCE GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE**

Lp.	PODMIOT	ZADANIA
	INSTYTUCJE I ORGANIZACJE REALIZUJĄCE PROGRAM	POMOC OSOBOM UWIKŁANYM W PRZEMOC
1.	<i>MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (MOPS)</i>	Praca socjalna, poradnictwo: prawne, psychologiczne i pedagogiczne (prowadzone w siedzibie MOPS i w Punktach Informacyjno –Konsultacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy w rodzinie), wsparcie finansowe, zapewnienie schronienia osobom bezdomnym lub potrzebującym wsparcia, warsztaty pogłębiające umiejętności wychowawcze rodziców, powoływanie i koordynacja prac zadaniowych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, monitoring i ewaluacja podjętych działań, koordynacja działań grup roboczych, koordynacja działań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, sporządzanie „Niebieskich Kart”.
2.	<i>CENTRUM KRYZYSOWE DLA KOBIET I KOBIET Z DZIEĆMI „NADZIEJA” IM. JANA PAWŁA II</i>	Udzielanie schronienia i wsparcia kobietom i kobietom z dziećmi w celu wyjścia z sytuacji kryzysowej związanej z doświadczeniem przemocy w rodzinie. Konsultacje i porady psychologów oraz pedagogów, grupa psychoedukacyjna, psychoterapia indywidualna i grupowa dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
3.	<i>DOM SAMOTNEJ MATKI „DAR ŻYCIA”</i>	Udzielanie schronienia i pomocy kobietom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej

		<p>w związku z doświadczeniem przemocy w rodzinie. Zapewnienie pobytu przyszłym, bądź wychowującym już potomstwo matkom. Spotkania, konsultacje indywidualne i spotkania grupowe z psychologiem, pedagogiem, informacyjno - edukacyjne z prawnikiem, terapia uzależnień i współuzależnienia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.</p>
4.	<p><i>NSZOZ OŚRODEK TERAPII UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU I WSPÓLUZALEŻNIENIA ANON</i></p>	<p>Poradnictwo, pomoc psychologiczna, psychoedukacja, psychoterapia dla ofiar przemocy domowej uczestniczących w programach terapii dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym (osoby uzależnione, z syndromie współuzależnienia, z syndromem DDA). Poradnictwo, pomoc psychologiczna, psychoedukacja, psychoterapia dla sprawców przemocy domowej, dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, uczestniczących w programach terapeutycznych.</p>
5.	<p><i>MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH</i></p>	<p>Konsultacje i porady dla osób doświadczających przemocy, podejmowanie działań zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu, sporządzanie „Niebieskich Kart”.</p>
6.	<p><i>ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY DS. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE</i></p>	<p>Integrowanie i koordynowanie działań podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie</p>

		temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
7.	PORADNIA PSYCHOLOGICZNO- PEDAGOGICZNA	Diagnoza trudności szkolnych dzieci i młodzieży, pomoc psychologiczno-pedagogiczna dzieciom i młodzieży, rodzicom i nauczycielom.
8.	OŚWIATA - PRZEDSZKOLA I SZKOŁY, DLA KTÓRYCH ORGANEM PROWADZĄCYM JEST GMINA MIASTO KOSZALIN	Konsultacje i porady dla rodziców dzieci sprawiających trudności wychowawcze oraz pomoc pedagogiczna dla wychowanków, podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia przemocy wobec dzieci. Sporządzanie „Niebieskich Kart”.
9.	SŁUŻBA ZDROWIA - SZPITALE, PRZYCHODNIE LEKARSKIE	Udzielanie pomocy medycznej, ochrona zdrowia pacjenta doświadczającego przemocy w rodzinie. Rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy w rodzinie, w przypadku stwierdzenia przemocy w rodzinie lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomienie organów ścigania. Sporządzanie „Niebieskich Kart”, wystawianie zaświadczeń lekarskich o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie.

10.	POLICJA	Podejmowanie interwencji w związku z przemocą w rodzinie i sporządzanie dokumentacji z ich przebiegu, sporządzanie „Niebieskich Kart”, wszczynanie postępowań karnych wobec sprawców przemocy, monitorowanie sytuacji w rodzinie przez dzielnicowych, sporządzanie wniosków w celu skierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe oraz do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.
11.	PROKURATURA REJONOWA	Nadzorowanie prowadzonych przez Policję spraw karnych wobec sprawców przemocy w rodzinie.
12.	SĄD REJONOWY	Prowadzenie spraw karnych wobec sprawców przemocy w rodzinie oraz spraw opiekuńczych przed sądem rodzinnym mającymi na celu ochronę dzieci, nadzory kuratorskie rodzinne i dla dorosłych.
13.	STRAŻ MIEJSKA	Podejmowanie interwencji w związku z przemocą w rodzinie i sporządzanie dokumentacji z ich przebiegu,
14.	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	Prowadzenie: świetlic socjoterapeutycznych, klubów młodzieżowych, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i prawne, wsparcie rzeczowe. Pomoc w pisaniu wniosków, pozwów, odpowiedzi na pisma urzędowe.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszalinie.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Koordinator Programu do dnia 30 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu. Sprawozdanie za 2011 rok zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w 2013 roku wraz ze sprawozdaniem za 2012 rok.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miasta Koszalina, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.